

Dostęp do internetowego konta banku, komunikatorów czy portali instytucji publicznych to rzeczy niemal niezbędne, by funkcjonować w dzisiejszym świecie. Dlatego te i inne usługi telekomunikacyjne muszą być dostępne dla osób z różnymi niepełnosprawnościami. Dbą o to Urząd Komunikacji Elektronicznej (UKE).

„Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 roku w sprawie wymogów dostępności produktów i usług. Korzyści dla klientów”.

Ogromny krok naprzód

- To unijna dyrektywa, która utrwali dostępność w naszym najbliższym otoczeniu. Stanie się ona normą i obowiązkiem prawnym już nie tylko w świecie urzędników, ale także przedsiębiorców. - To ogromny krok naprzód w budowaniu dostępności jako podstawowego standardu w społeczeństwie, państwie, gospodarce – powiedziała o Dyrektywie Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Wiceminister Funduszy i Polityki Regionalnej.

Jak informuje portal niepełnosprawni.pl, dyrektywa, choć krytykowana m.in. przez Europejskie Forum Niepełnosprawności za zbyt wąski obszar, którego dotyczy, jest bez wątpienia pierwszym ważnym krokiem w tym kierunku, ponieważ prace nad regulacją pokazały dwie rzeczy. Pierwsza - dostępne usługi, towary i produkty wcale nie są powalającym wydatkiem dla firm czy przedsiębiorstw. Okazało się też, że osoby z niepełnosprawnością to ogromna rzesza klientów, o których warto zadbać i którzy wyznaczają nowy znak jakości.

Jest to pierwsza, kompleksowa regulacja o dostępności w prawie UE, mająca na celu zapewnienie w każdym kraju członkowskim wspólnych i jednakowych wymogów dostępności wybranych produktów i usług. Jej zakres obejmuje produkty i usługi uznane za najistotniejsze w codziennym życiu osób z niepełnosprawnościami. Będzie ona miała zastosowanie m.in. do sprzętu komputerowego i systemów operacyjnych, terminali samoobsługowych, usług łączności elektronicznej (w tym zgłoszeń alarmowych), audiowizualnych usług medialnych, usług towarzyszących transportowi pasażerskiemu, usług bankowych, e-książek, czy handlu elektronicznego.

Bankomaty i biletomaty

- Dyrektywa skupia się na bardzo konkretnych produktach i usługach. Zgodnie z jej zapisami będą one musiały być dostępne dla osób na przykład z niepełnosprawnością wzroku. Nie dając przy tym gotowych recept – tłumaczy Kamil Kowalski, ekspert ds. dostępności Integracja LAB - Dyrektywa dotyczy m.in. urządzeń takich jak bankomaty i biletomaty. Oczywiście w ostatnich latach bardzo wiele zmieniło się na plus, jeśli chodzi o dostępność tego typu urządzeń. Dyrektywa spowoduje, że zapewnienie dostępności objętych nią produktów i usług, stanie się po prostu standardem. W tej chwili często jest tak, że na przykład bankomaty pozornie mają jakieś udogodnienia, jak np. gniazdko słuchawkowe czy oznaczenia dotykowe, ale sam bank, który udostępnia ten bankomat w swoim systemie, nie udostępnia obsługi za pomocą komunikatów głosowych, tak ważnych dla osób niewidomych. Dyrektywa sprawi, że nie będzie już takich sytuacji i uporządkuje sprawę dostępności tego typu usług – objaśnia ekspert Integracji.

Po co nam dostępność?

Dyrektywa ma na celu także poprawę właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez usuwanie barier dla swobodnego przepływu dostępnych produktów i usług, a jej stosowanie przez podmioty gospodarcze będzie sprzyjało ujednoliceniu zasad dotyczących dostępności, co nie tylko wpłynie na większą stabilność obrotu gospodarczego, ale również będzie zapobiegało wykluczeniu

społecznemu, wynikającemu z braku dostępności produktów i usług, na przykład usług finansowych. Środowisko, w którym produkty i usługi są bardziej dostępne umożliwia osobom z niepełnosprawnościami prowadzenie niezależnego życia. Dostępność powinna zostać osiągnięta poprzez systematyczne usuwanie barier i zapobieganie ich powstawaniu, w miarę możliwości poprzez zastosowanie podejścia „projektowania uniwersalnego”, co przyczyni się do zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami dostępu do produktów i usług na równi z innymi.

Zgodnie z Dyrektywą dostępny ma być nie tylko sam produkt, lecz także możliwość połączenia produktu z urządzeniami wspomagającymi, z którego korzystają na przykład osoby z niepełnosprawnością wzroku. Podobnie jest w zakresie usług świadczonych poprzez kanały cyfrowe. Strony internetowe wykorzystywane do usług objętych Dyrektywą będą musiały być dostępne tak, aby umożliwić korzystanie z nich przez wszystkich, czyli również seniorów, osoby z niepełnosprawnością, ale też osoby, dla których język polski nie jest językiem ojczystym.

Ustawa o dostępności niektórych produktów i usług

Obecnie trwają końcowe prace nad tym, by włączyć Dyrektywę do polskiego prawa. W tym celu ma powstać ustawa o dostępności niektórych produktów i usług. Ustawa docelowo ma wprowadzić obowiązki w zakresie zapewnienia spełnienia wymogów dostępności produktów i usług na producentów, importerów, upoważnionych przedstawicieli, dystrybutorów i usługodawców, jak również regulować przepisy o dochodzeniu praw przez konsumentów i inne uprawnione podmioty oraz określać system nadzoru i kontroli rynku w zakresie zapewnienia spełnienia wymogów Dyrektywy.

Ustawa to odpowiedź na rozwój technologiczny i przechodzenie coraz większej ilości usług do Internetu. Osoby z niepełnosprawnością, ale też seniorzy, nie mogą pozostać w tyle i utracić na przykład dostęp do bankowości internetowej. Dzięki włączeniu zapisów Dyrektywy do polskiego prawa, dostępność będzie po prostu kluczowym wymogiem i warunkiem wprowadzenia dawnego produktu czy usługi na rynek.

Oprócz tego ustawa uzupełni i usystematyzuje przepisy dotyczące dostępności w polskim prawie. Dotychczas nie było to wystarczająco unormowane, a obecnie obowiązujące przepisy są rozproszone w różnych aktach prawnych i nie tworzą zespołu norm zapewniających odpowiedni poziom dostępności produktów i usług. Zwłaszcza oferta firm prywatnych nie jest objęta spójną i kompletną regulacją w zakresie dostępności.

Co istotne, ustawa będzie regulować to, w jaki sposób egzekwowane będą przepisy dotyczące dostępności. Wprowadzi m.in. kary pieniężne nakładane na firmy, które nie wykonują obowiązków wynikających z ustawy.

Przyjęcie ustawy, i co za tym idzie Dyrektywy, będzie się wiązało z nowymi wyzwaniami dla biznesu. Stąd potrzeba stworzenia standardu oceny poziomu dostępności produktów i usług.

Rekomendacje UKE

Jednak, aby zmiany przyniosły pozytywne rezultaty, potrzebna jest wiedza i znajomość tematyki dostępności. Dlatego od lat UKE współpracuje ze środowiskiem i organizacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnością. We współpracy z Fundacją Integracja opracowano poradniki dotyczące udogodnień na rynku pocztowym i telekomunikacyjnym dla osób z niepełnosprawnościami:

Udogodnienia dla osób ze szczególnymi potrzebami – poradnik i rekomendacje - Urząd Komunikacji Elektronicznej (uke.gov.pl). Poradnik dla osób ze szczególnymi potrzebami “Bądźmy w kontakcie” - Centrum Informacji Konsumenckiej (uke.gov.pl).

Co zmieni Dyrektywa o dostępności?

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 23, grudzień 2022 13:46

Ewelina Kocemba

Odsłony: 582

Jest to pigułka wiedzy na temat tego, czego osoby ze szczególnymi potrzebami mogą oczekiwać od operatorów telekomunikacyjnych i pocztowych i jakie dodatkowe udogodnienia zapewniają operatorzy, aby osoby ze szczególnymi potrzebami mogły swobodnie korzystać z usług telekomunikacyjnych i pocztowych – wyjaśnia Tomasz Hupało, Koordynator ds. dostępności UKE. Jest to też zbiór rekomendacji dla firm telekomunikacyjnych i pocztowych. Te rekomendacje mają na celu wprowadzenie jednolitych zasad, które pozwolą na zapewnienie dostępności usług użytkownikom o szczególnych potrzebach, czyli m.in. osobom z niepełnosprawnością i seniorom.

UKE jest jedną z instytucji wspierających wiedzą i doświadczeniem Inicjatywę Business Accessibility Forum (BAF), która pracuje nad standardem oceny poziomu dostępności informacyjno-komunikacyjnej, cyfrowej i architektonicznej podmiotów gospodarczych, w postaci elektronicznego narzędzia oceny, to zaś służy wdrożeniu w życie Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług, która została opublikowana 7 czerwca 2019 r. Regulacja jest też nazywana Europejskim Aktem o Dostępności.

Przedstawiciele UKE biorą czynny udział w posiedzeniach Rady Dostępności oraz w grupach roboczych powoływanych przy Radzie, gdzie aktywnie wspierają i działają na rzecz poprawy dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Źródło: niepełnosprawni.pl